

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ԲՈՒՅՍԵՐԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ԲՆԱԳԻՏԱԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՆՐԱ ԴԱՍՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈՂՈՒԼ	ԲՈՒՅՍԵՐԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ ԵՎ ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	0905B4/02
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	1-ին կուրս /1-ին կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	<p>Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ աշխարհագրական թաղանթի կարևոր բաղադրիչներից մեկի՝ բույսերի և բուսականության վերաբերյալ:</p> <p>Տալ պատկերացում բույսերի և բուսական համակեցությունների աշխարհագրական տարածման և տեղաբաշխման վերաբերյալ, ինչպես նաև տալ գիտելիքների երկրագնդի և նրա առանձին ռեգիոնների բուսածածկույթի և բուսականության տիպերի կառուցվածքի կարևորագույն օրինակափոխությունների մասին:</p> <p>Դասընթացի կարևոր նպատակներից մեկն էլ հանդիսանում է լիարժեք պատկերացում տալ ՀՀ բուսածածկույթի, ինչպես նաև տարբեր բուսական ֆորմացիաների ծագման, ձևավորման և տարածման վերաբերյալ:</p>
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ</p> <p>Բնորոշել բույսերի, բուսական համակեցությունների, բուսականության տիպերի ծագման և տարածման առանձնահատկությունները:</p> <p>Նկարագրել ՀՀ բուսածածկույթի ձևավորման առանձնահատկությունները, տարբեր բուսաշխարհագրական տարածաշրջանների ազդեցությունը ՀՀ բուսածածկույթի ձևավորման գործում:</p> <p>Նկարագրել բույսերի դերը աշխարհագրական թաղանթում, բուսածածկույթի փոփոխության պատճառները և մարդու կողմից բուսածածկույթի վրա ազդեցության հնարավոր հետևանքները:</p> <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>Իրականացնել բուսաշխարհագրական հիմնական հասկացությունների վերլուծություն, վերհանել կենսոլորտի բաղադրիչների կապերը միմյանց միջև: Գնահատել աշխարհագրական թաղանթում և մասնավորապես բուսածածկույթում տեղի ունեցող բնական և անտրոպոգեն երևույթների պատճառները և հետևանքները:</p> <p>Գնահատել երկրաբանական, գեոմորֆո-լոգիական, օդերևութաբանական, ջրաբանական, հողագրունտային գործոնների դերը բուսածածկույթի ձևավորման գործում, կանխատեսել մարդու ազդեցության հետևանքները բնական միջավայրի վրա:</p> <p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>Նախընտրել Քարտեզագրական և համեմատաաշխարհագրական այս կամ յան մեթոդի կիրառումը՝ տարբեր աշխարհագրական զոնաների և վերընթաց գոտիների էկոհամակարգերի ուսումնասիրության ընթացքում, բնորոշ բուսականության վերլուծությանն ըստ անհրաժեշտ ցուցանիշների:</p>

<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 7 • ԼՍԱՐԱՆԱՅԻՆ ԺԱՄ - 80 • ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ - 40 • ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 10 • ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 24 • ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ-6 • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ - 5
<p>ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ</p>	<p>Աշխարհագրության և բուսաբանության դպրոցական դասընթացների իմացություն</p>
<p>ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ</p>	<p>Դասախոսություն, ուսումնառության բուրգ քննարկումներ տեսադիտումներ ինքնուրույն աշխատանք</p>
<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Դասընթացը կազմված է 7 բաժիններից • Առաջին մասում ներկայացված է բույսերի դերը կենսոլորտում, ինչպես նաև բուսականության տարածման գործոնները: Միաժամանակ վերլուծվա է էկոլոգիական գործոնների դերն ու նշանակությունը բույսերի համար: • Երկրորդ բաժնում ներկայացվում է ուսմունք արեալի մասին, որտեղ վերլուծված են արեալների զարգացման, մասնատման և քարտեզագրման առանձնահատկությունները • Երրորդ բաժինը ներկայացնում է ուսմունք արեալի մասին, որտեղ վերլուծվում են բույսերի աշխարհագրական և ծագումնաբանական հարցերը: • Չորրորդ բաժնում ներկայացված են բուսաաշխարհագրական շրջանացման սկզբունքները: • Հինգերորդ բաժինը նվիրվում է Ֆիտոցենոզին, նրա ձևավորմանը, դինամիկային, ասպեկտներին և կառուցվածքին: • Վեցերորդ բաժնում վերլուծվում են երկրագնդի բուսական զոնաների առանձնահատկությունները: • Յոթերորդ բաժնում վերլուծվում են լեռնային, ինտրազոնալ, էքստրազոնալ բուսականության, ինչպես նաև ՀՀ բուսաածածկույթի առանձնահատկությունը:
<p>ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Գասպարյան Ա. Գ. Բույսերի աշխարհագրություն, Երևան, 1986. 2. Հայկական ՄՍՀ ֆիզիկական աշխարհագրություն, ՀՄՍՀ ԳԱ հրատ. Երևան, 1971. 3. Алехин В.В., Кудряшов Л.В., Говорухин В.С. География растений, М. 1961.
<p>ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Второв П.П., Дроздов Н.Н. Биогеография, М. 1978. 2. Գասպարյան Ա. Գ. Կենսաաշխարհագրություն, Երևան, 2009
<p>ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ</p>	<p>Նախատեսված է 2 ընթացիկ գրավոր ստուգում, ստուգողական աշխատանքներ յուրաքանչյուրը 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ 25 25 25 25 միավորային արժեքով: Եզրափակիչ ստուգումը բանավոր է 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Քննական հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 30, 40 միավորային արժեքով:</p>
<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ</p>	<p>1.Բաղադրիչ 1 10% /հաճախումներ/</p>

ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ
ԿՇԻՌ

2. Բաղադրիչ 2	20%	/ընթացիկ ստուգում 1-ին/
3. Բաղադրիչ 3	20%	/ընթացիկ ստուգում 2-րդ/
4. Բաղադրիչ 4	40%	/ամփոփիչ ստուգում/
5. Բաղադրիչ 5	10%	/ընթացիկ ակտիվություն/

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տարային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

ՈՒՍԱՆՈՂԻ ԾԱՆՐԱԲԵՌՆՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԺԱՄԱՆԱԿԸ

կրեդիտ/կրեդիտ ժամ-7/210

Հ/Հ	Թ Ե Մ Ա	Լսարանային ժամեր					Ուսանողի ինքնուրույն աշխատաժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատաժամանակը
		Դասախոսություն	Գործնական	Լաբորատոր	սեմինար	Ու.ս. պրակտիկա		
1.	Ներածություն Բույսերի աշխ. առարկայի կառուցվածքը, կապը այլ գիտությունների հետ	2					3	5
2.	Բույսերի աշխ. առարկայի ուսումնասիրման մեթոդները և մեթոդոլոգիան	2					3	5
3.	Ներածություն Բույսերի աշխ. առարկայի կառուցվածքը, կապը այլ գիտությունների հետ, մեթոդ.				2		3	5
4.	Հասկացություն կենսոլորտի մասին, բույսերի դերը կենսոլորտում	2					3	5
5.	Բույսերի բնակեցման միջավայրը և էկոլոգիական գործոնները	2					3	5
6.	Երկրագնդի բնական զոնաները:		2				3	5
7.	Կլիմայական գործոնների դերը բույսերի համար	2					3	5
8.	Հողագրունտային և լեռնագրական գործոնների դերը բույսերի համար	2					3	5
9.	Տայգայի և բարեխառն լայնատերեզ անտառների զոնա:				2		3	5
10.	Կենսածին և անթրոպոգեն գործոնների դերը բույսերի համար:	2					3	5
11.	Ուսմունք արեալի մասին: Արեալների բուսակալման աստիճանը եվ քարտեզագրում.	2					3	5
12.	Անտառատափաստանային և տափաստանային զոնաներ				2		4	6
13.	Կոսմոպոլիտ և էնդեմիկ արեալներ: Նեոէնդեմիզմ եվ պալեոէնդեմիզմ	2					3	5
14.	Ռեյկտային և կոզային էնդեմիզմ: Արեալների զարգացումը:	2					3	5
15.	Կիսաանապատների եվ անապատների զոնաներ				2		4	6
16.	Հասկացություն ֆլորայի մասին: Ֆլորայի աշխարհագ. և ծագումնաբանակ տարրերը	2					3	5
17.	Ֆլորայի կարգաբանական կազմը և նրա վերլուծությունը	2					3	5
18.	Մերձարեվադարձային անապատների զոնա				2		4	6
19.	Ֆլորայի քանակական բնութագիրը, հարստությունը եվ փոփխութ. տարածութ. մեջ:	2					3	5
20.	Խոնավ, մշտադալար անտառների զոնա		2				4	6
21.	Խոնավ, մշտադալար անտառների զոնա				2		4	6
22.	Ֆլորոգենետիկ վերլուծություն: Ֆլորոգենեզ և նրա գործոնները: Տարրական ֆլորա	2					3	5
23.	Արեվադարձային տերեվաթափ անտառների զոնա				2		4	6
24.	Բուսաշխարհագրական շրջանացում: Շրջանացման սկզբունքները, քարտեզագրումը:		2				4	6
25.	Սավանաների զոնա				2		4	6
26.	Հովարկտիկական թագավորություն	2					3	5
27.	Արեվադարձային անապատների և կիսաանապատների զոնա:				2		4	6
28.	Պալեոտրոպիկական թագավորություն	2					3	5

29.	Լեռնային բուսականություն: Ուղղաձիգ գոտիականություն				2		4	6
30.	Նեոտրոպիկական թագավորություն	2					3	5
31.	Ինդրագոնալ բուսականություն: Ճահիճներ, աղուտներ, ջրային բուսական.				2		4	6
32.	Կապի, Ավստրալական և Անտարկտիկական թագավորություն:	2					3	5
33.	ՀՀ բուսականությունը: Բուսածածկույթի զարգացման առանձնահատկությունը	2					3	5
34.	Հասկացություն ֆիտոզենոզի մասին: Կազմը, թիվը, դինամիկան:	2					3	5
35.	ՀՀ անապատային, կիսաանապատային, տափաստանային բուսական.				2		3	5
36.	ՀՀ անտառայի և նոսրանտառային բուսականությունը: ՀՀ ֆրգանոյիդ բուս-ը: Չորասեր բուս-ը:		2				4	6
37.	ՀՀ մերձալպյան, ալպյան և նիվալ բուսականությունը:		2				4	6
38.	Ուսումնադաշտային պրակտիկա					6		6
Ընթացիկ ստուգում 1								2
Ընթացիկ ստուգում 2								2
Ամփոփիչ ստուգում								2
Ընդամենը								210